

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere legislativă vizează o problemă privind reglementarea juridică a activității economice (comerciale) din România, cu implicații asupra învățământului juridic românesc și imaginii României în Uniunea Europeană și în lume.

1. În anul 1990, printr-un joc al destinului, România avea premisele juridice necesare trecerii de la economia planificată la economia de piață liberă. La acea data, erau în vigoare reglementările juridice fundamentale ale raporturilor juridice de drept privat: Codul Civil din 1864, pentru raporturile juridice civile și Codul Comercial din 1887, pentru raporturile juridice comerciale dintre comercianți.

Aceste reglementări, completate cu noile acte normative adoptate (Legea nr.15/1990 privind reorganizarea unităților economice ca regii autonome și societăți comerciale, Legea nr. 26/1990 privind Registrul Comerțului; Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale; Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului) au asigurat baza juridică legală a noului sistem economic, bazat pe libera inițiativă.

Reglementările celor două coduri, civil și comercial, care au traversat cu succes diferite epoci istorice se erodaseră și, într-o anumită măsură, erau depășite. Se impunea adoptarea unor noi reglementări, care să se bazeze pe tradiție, dar să țină seama și de cerințele societății moderne.

2. În anul 2009, a fost adoptat un nou Cod Civil al României prin Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil.

Principiile care au stat la baza noii reglementări sunt cuprinse în tezele prealabile ale proiectului de lege – Codul Civil, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 277/2009. Potrivit acestor teze, ”Proiectul va promova o concepție monistă de reglementare a raporturilor de drept privat, într-un singur act normativ – Codul Civil – urmând să încorporeze totalitatea reglementărilor privitor la persoane, relațiile de familie, relațiile comerciale și dispozițiile de drept internațional privat...”

”Se intenționează renunțarea la diviziunea tradițională în raporturi civile și raporturi comerciale, urmând a se consacra diferențieri de regim juridic în funcție de calitatea de profesionist, respectiv de nonprofesionist a celor implicați în raportul juridic obligațional”.

2.1. În concepția autorilor proiectului Codului Civil, în majoritate specialiști ai dreptului civil, adoptarea de către Noul Cod Civil a sistemului unitar (monist) de reglementare a raporturilor de drept privat are drept

consecință, "civilizarea" raporturilor juridice comerciale, adică transformarea raporturilor comerciale în raporturi civile și, totodată, încetarea existenței dreptului comercial.

Cu toate că problema consecințelor sistemului monist de reglementare a raporturilor de drept privat este o problema doctrinară și, deci, de competența științei juridice, totuși, autorii proiectului Codului Civil au apelat la legiuitor pentru "o rezolvare" legală. Prin actele normative de punere în aplicare a Codului Civil au fost dispuse următoarele măsuri:

- a) abrogarea Codului Comercial din 1887 (art.230 din Legea nr. 71/2011)
- b) evitarea folosirii în reglementarea Codului Civil a conceptelor proprii raporturilor juridice comerciale (comerț, fapte și acte de comerț, comerciant etc);
- c) înlocuirea din actele normative în vigoare a expresiilor "acte de comerț", "fapte de comerț" cu expresia "activități de producție, comerț sau prestări de servicii" (art.8 din Legea nr. 71/2011)
- d) desființarea secțiilor comerciale de la Înalta Curte de Casație și Justiție, curțile de apel și tribunale, precum și înlocuirea denumirii de tribunal comercial cu cea de "tribunal specializat" (art. 215 din Legea nr. 71/2011);
- e) înlocuirea sintagmei "contract comercial" cu denumirea de "contract civil", iar sintagma "contracte sau acte de comerț", cu termenul de contracte (art. VII din O.U.G. nr. 79/2011);
- f) modificarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, în sensul eliminării particulei "comerciale" din titlul legii și din denumirea societății (art. 77 din Legea nr. 76/2012).

2.2. În opinia majorității specialiștilor în dreptul comercial, teza "creație" pur românească, a autorilor proiectului Codului Civil, potrivit căreia în sistemul monist de reglementare a raporturilor de drept privat adoptat de Noul Cod Civil, raporturile comerciale devin raporturi juridice civile, și implicit, dreptul comercial își încetează existența, este o eroare.

În Italia și Elveția, sistemul monist de reglementare a raporturilor de drept privat există de peste 70 de ani și nimeni nu a contestat vreodată existența raporturilor juridice comerciale și a dreptului comercial.

În opinia specialiștilor, întemeiată pe dispozițiile Noului Cod Civil, care consacră sistemul monist, raporturile comerciale nu se transformă în raporturi juridice civile, ci rămân raporturi comerciale, iar dreptul comercial continua să existe, dar fundamentat pe noile concepte reglementate de Codul Civil.

Raporturile comerciale continuă să existe, deoarece relațiile sociale proprii activității comerciale există, chiar dacă ele sunt ignorate de autorii proiectului Codului Civil. Specificul acestor relații sociale imprimă caracterul

raporturilor juridice în cauză, iar nu caracterul legii care le reglementează. Legea poate fi Codul Comercial, ca în trecut, sau Codul Civil, ca în prezent.

Această realitate a impus recunoașterea de către Codul Civil, în art.3, a unei categorii de raporturi juridice, rebotezată raporturi juridice între profesioniști, distinctă de categoria raporturilor juridice dintre simplii particulari.

Existând, în continuare, raporturile juridice comerciale, continua să existe și dreptul comercial, dar fundamentat pe noile concepte reglementate de Codul Civil.

Spre deosebire de trecut, în sistemul dualist bazat pe Codul Civil și Codul Comercial, delimitarea raporturilor juridice comerciale de raporturile civile se realiza pe baza conceptelor de fapte de comerț și comerciant, pe când în sistemul monist, întemeiat de Codul Civil, delimitarea raporturilor comerciale de cele civile se realizează pe baza conceptului de întreprindere și a celui de profesionist.

Conceptul de întreprindere, consacrat de art.3 alin.3 din C.Civ desemnează o activitate exercitată sistematic de către una sau mai multe persoane, constând în producerea și circulația bunurilor, executarea de lucrări și prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.

Conceptul de profesionist desemnează, potrivit art. 3 alin.2 C.Civ., persoana fizică sau juridică, care exploatează o întreprindere. Noțiunea de profesionist include conform art. 8 din Legea nr. 71/2011, categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale.

Având în vedere obiectul activității și scopul întreprinderii; profesionistul care exploatează o întreprindere economică are calitatea de profesionist comerciant sau simplu comerciant.

În concluzie, în prezent, baza legală a raporturilor juridice comerciale, precum și a dreptului comercial o constituie Codul Civil și actele normative speciale, în vigoare.

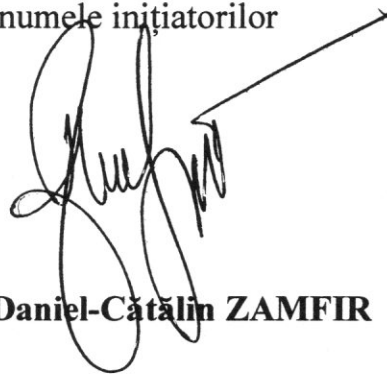
3. Întrucât în sistemul monist de reglementare a raporturilor de drept privat, consacrat de Codul Civil, raporturile juridice există în continuare, și implicit, dreptul comercial continua să existe, modificările terminologice aduse, prin actele normative de punere în aplicare a Codului Civil, denumirilor conceptelor proprii raporturilor juridice comerciale, prin înlocuirea lor cu denumiri proprii raporturilor juridice civile, sunt neavenite și trebuie înlăturate.

Acest lucru este necesar, atât pentru intrarea în normalitate privind reglementarea legală a activității comerciale, în condițiile Codului Civil, cât și pentru salvagardarea imaginii României în Uniunea Europeană, unde România

apare ca singura țară în care nu mai există societăți comerciale, contracte comerciale, tribunale (secții) comerciale.

Precizăm că propunerile de abrogare privesc exclusiv dispoziții din actele normative de punere în aplicare a Codului Civil, nu și dispoziții ale Codului Civil.

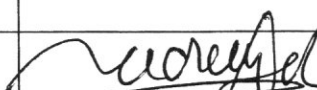
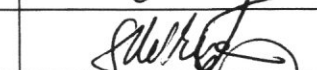
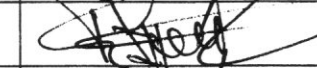
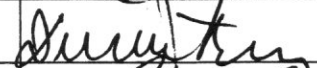
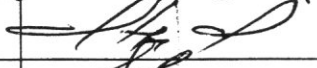
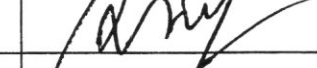
În numele inițiatorilor

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end, positioned below the text "În numele inițiatorilor".

Senator PNL Daniel-Cătălin ZAMFIR

LEGE

Pentru reglementarea unor aspecte ale activității comerciale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Nr. Crt.	Nume și prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
1.	Vela Ion Marcel	PNL	
2.	GORGHIU AUNA	PNL	
3.	MIREA SIMILINICA	PNL	
4.	PIRVULESCU EUGEN	PNL	
5.	ALBESCU RADU GEORGE	PNL	
6.	IULIAN DUMITRESCU	PNL	
7.	OPREA MARIO	PNL	
8.	CRISANA IOAN	P.N.L.	
9.	BUDAEN DOMITIEL	PNL	
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			